

ствие подобрието условията на човѣческия животъ. Нека се не отбиваме отъ широкитѣ пѣтища, прокарани отъ революцията; тѣ вѣрно ни водятъ къмъ цѣльта; къмъ свободата, която е силата и достоинството на човѣка, къмъ равенството на правата, което е справедливо и къмъ братството, което прѣвръща правото въ дѣйствителность.

Ние вече поменахме съ каква бързина Монтаняритѣ съставиха своята конституция. Но работата е тая, че тѣ се ограничиха съ едно прѣглеждане и поправяние на жирондинския проектъ. Ланжюиние утвърждава че тѣ сж го скастрили; но той признава нѣкои негови достоинства: „Макаръ той и да не е достатъчно ясенъ и точенъ, но не може да му се откаже въ изящность и краткостъ. А Робеспьеръ намираше, че въ него сж спазени много жирондински доктрини.

Грѣшката на тая конституция е, че въ практическо отношение тя можеше да прѣдставлява много мъчности; като докарваше до крайность принципа, че върховната народна власть е неприкосновена и че тя неможе да се прѣдава даже чрѣзъ пълномощие, тя системазираше по тоя начинъ единъ видъ прѣко народно законодателство, което всрѣдъ тогавашнитѣ твърдѣ страшни опасности можеше да парализира дѣятелността на правителството.

Въ сжщность, по него време бѣше вече безразлично коя конституция да се прѣдпочете. Едва що утвърдиха проекта на Монтаняритѣ, когато стана нужда да се отложи той за да се даде възможность на изпълнителната власть да защити отечеството отъ висящитѣ опасности. Обявиха, че френското правителство до заключение на мира ще бѣде *революционно*. Това не бѣше друго освенъ едно обявяние на обсадно положение. Никога една диктатура не е била по откровенно провъзгласявана.